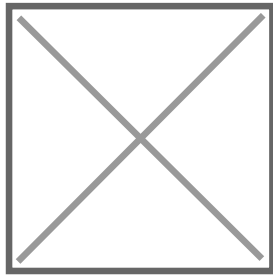

Điện Biên Phủ: Những dòng ký ức trào dâng

01:40 05/05/2014

60 năm đã trôi qua, khi cả nước đang hướng về Điện Biên Phủ, thì trong lòng tôi, bao dòng ký ức về những ngày tháng chiến đấu và chiến thắng huy h

“Chín năm làm một Điện Biên

Nên vành hoa đỏ, nên thiên sử vàng”...

60 năm đã trôi qua, khi cả nước đang hướng về Điện Biên Phủ, thì trong lòng tôi, bao dòng ký ức về những ngày tháng chiến đấu và chiến thắng huy hoàng lại tuôn trào. Và những hình ảnh, sự kiện trong những tháng ngày ta mở chiến dịch Điện Biên Phủ vẫn khắc sâu trong tâm trí, chẳng thể phai mờ.

Trung tướng giữa đời thường

Táo bạo để thành công

Còn nhớ, hồi tháng 9/1953, tôi được chỉ thị về Cục Tác chiến, Bộ Tổng tham mưu, tham gia công tác tại Sở Chỉ huy tiền phương mở chiến dịch ở Tây Bắc.

Tháng 12/1953, Tổng Chỉ huy quân đội Pháp ở Đông Dương quyết tâm xây dựng Điện Biên Phủ thành một tập đoàn cứ điểm. Sở Chỉ huy của ta, lúc đó do đồng chí Hoàng Văn Thái, Tham mưu trưởng đã hình thành ý định tấn công vào Điện Biên Phủ. Theo đó, tôi được lệnh đi cùng một đơn vị trinh sát lên nắm tình hình địch ở Điện Biên. Chúng tôi hành quân tới sát Điện Biên, leo lên những ngọn núi cao xung quanh vùng lòng chảo để tìm chỗ đặt đài quan sát. Việc quan sát được tiến hành cả ngày và đêm, các vị trí được ghi lên bản đồ, một số vẽ thành sơ đồ. Các trinh sát viên còn vào sát vị trí của địch để nắm tình hình và bổ sung cho đài quan sát. Chúng tôi thấy rõ địch đã đổ bộ được một khối lượng khá lớn ô tô, pháo binh, xe tăng... và đang hối hả đào công sự, một số lính cởi trần đi chặt phá các bụi cây để phát quang cho các vị trí đóng quân, không khí rất khẩn trương. Sau mấy ngày đêm thu thập tình hình, tôi trở về Sở Chỉ huy báo cáo với đồng chí Tham mưu trưởng và đồng chí Cục trưởng Cục Tác chiến. Cơ quan tác

chiến bắt tay vào chuẩn bị kế hoạch tấn công địch ở Điện Biên Phủ.

Trong lúc các đơn vị ta đang chuẩn bị cho cuộc tấn công vào Tập đoàn cứ điểm Điện Biên Phủ với phương châm “đánh nhanh, giải quyết nhanh”, thì địch đã có những thay đổi nhanh chóng về lực lượng, từ 6 tiểu đoàn, địch tăng cường lên 12 tiểu đoàn, bổ sung thêm pháo binh, xe tăng... nhằm xây dựng một tập đoàn cứ điểm mạnh để thực hiện ý đồ chiến lược lớn. Trước những thay đổi đó, Đại tướng Võ Nguyên Giáp, Tổng Chỉ huy chiến dịch, sau hơn 11 ngày đêm suy nghĩ, cân nhắc các mặt, thấy kế hoạch “đánh nhanh, giải quyết nhanh” không đảm bảo chắc thắng, đã họp Đảng ủy và Bộ Chỉ huy ra quyết định có ý nghĩa cực kỳ quan trọng bảo đảm cho thắng lợi của chiến dịch đó là thay đổi phương châm từ “đánh nhanh, giải quyết nhanh” sang “đánh chắc, thắng chắc”.

Sự thay đổi lớn này là ấn tượng sâu sắc nhất đối với những người tham gia chiến dịch Điện Biên Phủ lúc bấy giờ. Bởi với sự thay đổi này có nhiều vấn đề đặt ra. Pháo đã kéo vào trận địa lại được lệnh kéo ra và rất dễ bị lộ. Chúng ta sẽ phải đào giao thông hào tiến sát vào địch, điều này vô cùng khó khăn, chưa kể đánh chắc tiến chắc là đánh dài ngày sẽ có nhiều vấn đề cần giải quyết. Nhưng có lẽ vấn đề lớn nhất lúc bấy giờ là tư tưởng của cán bộ, chiến sỹ. Lúc này, Đại tướng Võ Nguyên Giáp đã phân công Đại đoàn 351 làm nhiệm vụ kéo pháo ra, đồng thời công tác tư tưởng cho bộ đội được tiến hành rất khẩn trương.

Việc đưa pháo binh và phòng không vào trận địa trước đó, cũng như phải kéo pháo ra khi phương châm tác chiến thay đổi là vô cùng quan trọng. Với tinh thần kiên quyết chấp hành mệnh lệnh và trí sáng tạo, công việc này tiến hành suôn sẻ, địch không hề hay biết dù được tiến hành ngay trong tầm khống chế của pháo binh và máy bay địch.

Công tác chuẩn bị cho chiến dịch khẩn trương hơn bao giờ hết. Trong đó, làm trận địa là công việc vô cùng vất vả. Khi đào công sự, giao thông hào, có nhiều chỗ đất rất cứng, chưa kể đêm đêm chiến sỹ của ta phải nằm để đào dần dần, đào sâu hơn một chút thì có thể vừa ngồi vừa đào, trong khi địch thường xuyên bắn phá, ném bom vào trận địa. Thời điểm ấy, các chiến sỹ làm nhiệm vụ đào công sự không hề biết tình hình tiến triển của các trận địa, công lao lớn của họ, được các cơ quan tác chiến thu thập và ghi lên bản đồ hằng ngày để báo cáo với Bộ Chỉ huy chiến dịch. Khi chiến dịch kết thúc, nhìn lại hệ thống giao thông hào và chiến hào thì thấy đây giống như những mạng dây thòng lọng vô cùng vững chắc vây chặt lấy các cứ điểm của địch, khiến chúng không thể nào thoát được.

Những chiến thắng vang dội

Ngày 13/3/1954, Bộ Chỉ huy chiến dịch ra lệnh nổ súng tấn công vào cứ điểm Điện Biên Phủ, mở màn cho chiến dịch đập tan hoàn toàn tập đoàn cứ điểm của thực dân Pháp.

Vào thời điểm diễn ra các trận tấn công vào Tập đoàn cứ điểm Điện Biên Phủ, là cán bộ tác chiến nên tôi có may mắn được đi đến nhiều mặt trận. Tôi còn nhớ như in những kỷ niệm tại cứ điểm 206, mặt trận phía Tây. Tại đây, tôi được cùng tham gia sinh hoạt, nghiên cứu tình hình địch cùng anh em chiến sỹ ở trận địa. Nhớ những bữa cơm ăn cùng anh em ngay tại chiến hào, bữa cơm chỉ là vắt cơm nắm bọc lá, ăn với muối vừng, cá kho hoặc tép kho, vài miếng bí. Anh em chiến sỹ ngồi ăn trong khi bên ngoài, đạn pháo của địch vẫn không ngớt bắn phá. Việc tắm rửa cũng phải phân công nhau, mấy ngày mới ra suối tắm một lần. Để có chỗ nằm ngủ, vách hầm, vách giao thông hào được khoét một khoảng đủ để người nằm lọt. Dù đối mặt với muôn vàn gian khó, hy sinh nhưng tinh thần chiến đấu của cán bộ, chiến sỹ vẫn không hề nao núng.

Đợt tấn công mở màn đã thành công với chiến thắng Him Lam. Tiếp đó, ta lần lượt giành thắng lợi ở các trận đánh khác, tạo thế và lực để đêm ngày 6/5/1954, quân ta tấn công vào đồi A1, giành thắng lợi hoàn toàn vào chiều ngày 7/5, khi Tướng De Castrie cùng toàn bộ Bộ Tham mưu của Pháp đầu hàng.

Không thể tả hết niềm vui trong Sở Chỉ huy chiến dịch. Mọi người reo hò, cười nói, hoan hỷ. Trong cái đêm lịch sử ấy, nhiều người, trong đó có tôi đã không ngủ được vì niềm sung sướng và hạnh phúc tột cùng. Hai ngày sau, tôi được lệnh báo cáo với Đại tướng Võ Nguyên Giáp, Tổng Chỉ huy chiến dịch và lần lượt đưa Đại tướng lên đồi A1, tới Sở Chỉ huy của địch, sau đó đi dọc sân bay để nghiên cứu hệ thống phòng thủ của địch. Lúc bấy giờ, nhìn thấy khối lượng lớn tù binh của địch cùng lượng lớn súng ống, xe tăng, đạn dược ngổn ngang trên các công sự, tôi mới chỉ thấy đây là thắng lợi to lớn. Nhưng qua Hội nghị tổng kết, được nghe Đại tướng Võ Nguyên Giáp tổng kết và nghe Bác Hồ trò chuyện, tôi mới hiểu ra, thắng lợi này có ý nghĩa chiến lược cả về chính trị và quân sự, không những đối với tình hình chung của nước ta mà còn đối với cục diện thế giới.

Sau chiến thắng, Sở Chỉ huy tiền phương được lệnh trở về căn cứ ở Thái Nguyên. Đến lúc ngồi trên xe ô tô, tôi mới có điều kiện để nghĩ tới gia đình. Tháng 2/1954, được tin nhà tôi sinh con trai đầu lòng, tôi rất mừng, mong được về thăm con nhưng tình hình chuẩn bị chiến đấu rất khẩn trương nên phải tạm gác lại. Những tưởng ngay sau chiến thắng Điện Biên Phủ được trở về “ấp ủ” máu thịt của mình, nhưng kế hoạch của tôi chưa thể thực hiện vì nhận được lệnh tham gia viết tổng kết chiến dịch, sau đó lại đi vào Quân khu 5 để giới

thiệt kinh nghiệm tác chiến Điện Biên Phủ. Vì vậy, phải mất hơn 2 tháng sau chiến thắng, tôi mới được về thăm vợ con. Cuộc gặp gỡ thật cảm động...

Bất ngờ hơn, 30 năm sau chiến thắng Điện Biên Phủ tôi nhận được quyết định làm Tư lệnh Quân khu 2 (một hướng gồm các tỉnh phía Tây Bắc của Tổ Quốc, trong đó có thị xã Điện Biên). Vui mừng vì được thăm lại chiến trường xưa, được nhìn thấy những thành quả lao động to lớn của nhân dân Điện Biên khắc phục khó khăn để xây dựng thành phố ngày càng khang trang, đẹp đẽ.

Trong những ngày này, tôi xin bày tỏ lòng tưởng nhớ chân thành tới các đồng đội đã hy sinh trong chiến dịch Điện Biên Phủ và những đồng bào đã cống hiến quên mình cho thắng lợi. Chiến thắng lịch sử Điện Biên Phủ được làm nên bởi sức mạnh của cả dân tộc, chiến thắng đó đã ảnh hưởng sâu sắc, tạo cho tôi một bước trưởng thành lớn, có ý nghĩa đặc biệt quan trọng trong suốt cả cuộc đời.

Trung tướng ĐẶNG QUÂN THỤY